

DiGreen: Ghid de bune practici pentru localități verzi

S. Moagăr Poladian, A. C. Avram

eurac
research

Citare Recomandată

Moagăr Poladian S., Avram A., C., 2024.
DiGreen: Ghid de bune practici pentru localități verzi.
Bolzano, Italia: Eurac Research, 2024.

Eurac Research

Institute for Public Management
Viale Druso 1
39100 Bolzano, Italia
T +39 0471 055 400
public.management@eurac.edu
www.eurac.edu

ISBN 978-88-98857-95-1

Editori: Simona Moagăr Poladian³, Alina Cerasela Avram³

Autori: Alina Cerasela Avram³, Josef Bernhart², Franziska Cecon¹, Peter Decarli², Andreea Emanuela Drăgoi³, George Cornel Dumitrescu³, Miroslav Fečko⁴, Mihaela Gramaticu³, Melanie Gross², Belinda Hanner¹, Davide Maffei², Dana Bianca Mitrică³, Simona Moagăr Poladian³, Tina Ortner¹, Kurt Promberger², Dominik Prüller¹, Steliana Rodino³, Silvia Ručinská⁴

¹ University of Applied Sciences Upper Austria, Department of Healthcare-, Social- and Public Management, Garnisonstraße 21, 4020 Linz, Austria

² Eurac Research, Institute for Public Management, Viale Druso 1, 39100 Bolzano, Italy

³ Institute for World Economy (IWE), Calea 13 Septembrie 13, Sector 5, 050711 București, România

⁴ Pavol Jozef Šafárik University in Košice, Faculty of Public Administration, Popradská 66, 041 32 Košice, Slovak Republic

Grafică: Eurac Research

Ilustrații: Oscar Diodoro

Această versiune scurtă în limba română a materialului *Cecon F., Dumitrescu G.C., Fečko M. & Maffei D., 2023. Manualul DiGreen de bune practici verzi. Soluții pentru orașe și municipalități. Bolzano, Italia: Eurac Research, 2023.*

© Eurac Research, 2024

Această publicație este apărută sub licența internațională Creative Commons Attribution 4.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), care permite utilizarea, diseminarea, adaptarea, distribuția și reproducerea în orice mediu sau format, atâta timp cât se citează corespunzător autorul(ii) și sursa și se specifică link-ul către licența Creative Commons, indicându-se modificările făcute, dacă este cazul.

**Co-funded by
the European Union**

Proiectul Digital Government for Green Municipalities and Cities (No. 2021-1-SK01-KA220-HED-000023505) este cofinanțat prin programul Erasmus+ Programme al Uniunii Europene.

Orice comunicare sau publicare care se referă la proiectul Digital Government for Green Municipalities and Cities (No. 2021-1-SK01-KA220-HED-000023505) reflectă doar punctul de vedere al autorului, iar Comisia Europeană nu este responsabilă pentru utilizarea informațiilor din acest document.

Cuprins

Despre acest manual.....	4
De ce este importantă tranziția verde?.....	5
Metodologie	6
Cazuri de bună practică	6
Orașul Kremsmünster: Renewable energy community	8
Gemeindenavi	9
„Klimagemeinde“ Lana: A European energy award municipality	10
Naterno: Șase pași pentru diversificarea surselor de energie	11
Luson: Energie verde pentru sustenabilitate socială	12
Stație de compostare în orașul Kežmarok	13
Platformă comunală pentru gunoiul de grajd.....	14
Clădirile noastre - Accelerating climate action buildings – Strengthening civil society and policy-makers in Romania and Bulgaria	15
Linz: Innovationshauptplatz	16
Gura Humorului municipality - O.A.Z.A. - reinforcing devitalized spaces into green areas for the benefit of the community	17
Idea concept smart green city in the city of Kežmarok.....	18
Eco map in the city of Hlohovec.....	19
Concluzii	20

Despre acest manual

Acest ghid reprezintă varianta scurtă a versiunii în limba engleză a Manualului DiGreen de bune practici verzi. Soluții pentru orașe și municipalități, care este un rezultat al Proiectului Digital Government for Green Municipalities and Cities (Nr. 2021-1-SK01-KA220-HED-000023505). Proiectul este cofinanțat prin programul Erasmus+ Programme al Uniunii Europene.¹

Manualul pentru bune practici verzi prezintă exemple de bune practici în furnizarea de servicii publice prin utilizarea de mijloace verzi, pe care municipalitățile și orașele le produc în regim propriu sau le achiziționează de la terți.

Textul manualului este redactat într-un limbaj clar, non-tehnic, accesibil publicului larg, pentru a fi ușor de utilizat, înțeles și aplicat de către practicieni. Serviciile publice verzi prezintă modalități de eficientizare a proceselor decizionale, a implicării rezidenților în guvernare și a îmbunătățirii calității furnizării de servicii publice. Acestea presupun că politicile publice se caracterizează prin transparență și exemple concrete.

Proiectul se axează pe exemple de bună practică întâlnite în diferite localități. Această abordare este importantă pentru instituțiile de învățământ superior, constituind un suport de curs util pentru studenții care urmează specializări ca administrația publică, management public, politici publice și alte programe de studii similare și care își realizează stagiul de practică în cadrul instituțiilor publice locale.

Autorii doresc să le mulțumească tuturor municipalităților și orașelor implicate în acest proiect, a căror contribuție și cooperare în formularea exemplelor de bune practici verzi a fost deosebit de valoroasă. Municipalitățile și orașele care prezintă exemple de practici prezentate în acest manual sunt:

- **Austria:** Kremsmünster, Linz, Oberösterreichische Zukunftsakademie - think tank for trends and innovation
- **Italia:** Lana, Naturno, Luson
- **România:** Bacău, Gura Humorului, Mărcăneni
- **Slovacia:** Kežmarok, Hlohovec

DESPRE ACEST PROIECT

REZULTATELE PROIECTULUI

ECHIPA PROIECTULUI

¹ Any communication or publication that relates to the project Digital Government for Green Municipalities and Cities (No. 2021-1-SK01-KA220-HED-000023505) reflects only the author's view, and the European Commission is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

De ce este importantă tranziția verde?

"Tranziția verde" presupune utilizarea surselor de energie regenerabilă, reducerea emisiilor de carbon și promovarea practicilor durabile în diverse industrii. Această tranziție este importantă, deoarece abordează problema stringentă a schimbărilor climatice și nevoia de a reduce dependența de combustibilii fosili.

Schimbările climatice și degradarea mediului amenință Uniunea Europeană și restul globului. Pactul Verde European, care reprezintă strategia de creștere a Europei, vizează să facă din Uniune o economie modernă, eficientă și competitivă din perspectiva resurselor pentru a face față acestor probleme.²

Tranziția verde este semnificativă pentru Uniunea Europeană din mai multe motive:

Schimbările climatice: UE se angajează să reducă emisiile de gaze cu efect de seră și să atingă obiectivele din Acordul de la Paris. Îndeplinirea acestor obiective va necesita tranziția către practici și tehnologii mai durabile și cu emisii reduse de carbon.

Oportunități economice: tranziția către o economie verde poate aduce beneficii economice pentru UE, cum ar fi crearea de locuri de muncă și stimularea inovației în noile tehnologii.

Securitate energetică: îmbunătățirea utilizării energiei regenerabile poate reduce dependența UE de combustibilii fosili importați, îmbunătățind securitatea energetică și reducând impactul prețurilor volatile la energie.

Protecția mediului: UE se angajează să protejeze mediul și resursele naturale. O tranziție ecologică poate ajuta la reducerea poluării, la protejarea biodiversității și la îmbunătățirea sănătății publice.

Conformitatea cu reglementările UE: Uniunea Europeană are mai multe legi și reglementări pentru a proteja mediul. Prin tranziția către o economie mai verde, se înțelege faptul că țările membre UE își vor îndeplini obiectivele climatice și vor respecta regulile și reglementările UE.

Tranziția ecologică este necesară pentru municipalități, deoarece aceasta poate ajuta la atenuarea efectelor schimbărilor climatice și la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, asigurând un viitor mai durabil. Prin implementarea politicilor și practicilor verzi, precum creșterea surselor de energie regenerabilă, îmbunătățirea transportului public, promovarea gestionării durabile a deșeurilor și încurajarea construcției de clădiri eficiente din punct de vedere energetic, municipalitățile pot îmbunătăți calitatea vieții rezidenților, pot reduce costurile și pot atrage noi investiții și afaceri. În plus, tranziția către o economie verde poate crea noi oportunități de locuri de muncă și poate contribui la consolidarea economiei locale.

Soluțiile prezentate în cadrul acestui material nu sunt doar soluții aplicabile în cadrul instituțiilor administrative menționate, ci sunt și exemple de cooperare cu mediul privat. În plus, manualul subliniază necesitatea unei perspective europene comune în procesul de tranziție ecologică, aducând în discuție exemple de bune practici din municipalități din cadrul UE, cu scopul de a le prezenta și altor instituții locale care doresc să inițieze proiecte verzi.

Exemplele descrise în acest material prezintă modalități de eficientizare a modului de utilizare a competențelor, de implicare a cetățenilor în guvernare și de îmbunătățire a calității

² European Commission (2023). Green transition. Available at: https://reform-support.ec.europa.eu/what-we-do/green-transition_en.

serviciilor publice. De asemenea, prezintă exemple despre felul în care politicile publice se pot baza pe experiențe practice și pe transparență decizională.

Metodologie

Având în vedere importanța tranziției ecologice din sectorul public, în special la nivel local și pentru cetățeni, acest proiect și-a propus să găsească și să colecteze exemple de bune practici la nivel municipal. Partenerii proiectului au decis asupra unei abordări unificate, construite pe o metodologie comună, pentru a se asigura că exemplele incluse vor fi comparabile și descrise într-un mod unitar și accesibil, inclusiv pentru experții din domeniu care nu au background academic. Acest manual își propune să reprezinte un instrument pentru găsirea de soluții practice, validate de proiecte implementate, la problemele ecologice. Manualul este o resursă utilă în estimarea costurilor și infrastructurii necesare implementării de proiecte verzi, pentru decidenții la nivel politic și administrativ. În vederea atingerii acestui obiectiv, partenerii din proiect au dezvoltat o metodologie în mai mulți pași care a inclus cercetarea de birou și aplicarea de interviuri aprofundate cu stakeholderii implicați în activități de administrație publică, pentru a identifica cazurile de bună practică cele mai relevante pentru proiectul DiGreen.

Cazuri de bună practică

Acest capitol prezintă exemple de bune practici verzi identificate în cadrul proiectului DiGreen. Fiecare exemplu prezentat urmează aceeași structură, astfel încât, proiectele aduse în discuție să fie ușor de comparat. Prin urmare, persoanele interesate pot identifica rapid cele mai potrivite exemple aplicabile municipalității lor. Printre aspectele menționate în cadrul exemplurilor se regăsesc costurile asociate sau provocările întâlnite în implementarea proiectelor verzi.

Subiectele acoperite de exemplele de bună practică sunt foarte diverse. Niciunul dintre exemple nu se concentrează pe un singur aspect.

Clasificarea acestora în funcție de temele și obiectivele lor centrale:

Energie Verde/Eficiență Energetică

Renewable Energy Community (Kremsmünster, Austria) este un proiect care urmărește producerea și utilizarea comună la nivel regional a energiei electrice regenerabile și a energiei termice.

Green Energy for social sustainability (Luson, Italy) este un proiect care presupune construcția unei hidrocentrale.

Our Buildings - Accelerating climate action buildings – strengthening civil society and policy-makers in Romania and Bulgaria (Bacău, Romania) este un proiect care oferă suport tehnic în definirea strategiilor de renovare a clădirilor, având în vedere noile cerințe ale UE din domeniul construcțiilor și privind eficiența energetică a clădirilor publice.

Gestionarea deșeurilor

Construirea unei platforme comunale pentru depozitarea și gestionarea gunoiului de grajd și achiziționarea de utilaje pentru dezvoltarea instalațiilor pentru depozitarea acestuia (Mărăcineni, România). Proiectul își propune să protejeze apele împotriva poluării cu nitrați și bacterii provenite din surse agricole, să limiteze răspândirea mirosurilor neplăcute și proliferarea insectelor.

Realizarea instalației de compost din orașul Kežmarok (Slovakia) este un proiect care contribuie la creșterea ratei de reciclare a deșeurilor comunale și la utilizarea eficientă a deșeurilor biodegradabile produse de cetățeni.

Promovarea dezvoltării durabile

The GemeindeNavi (Austria) este un proiect inițiat de Oö. Zukunftsakademie și partenerii săi și promovează Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) promovate de Organizația Națiunilor Unite la nivel municipal.

Innovationshauptplatz (Linz, Austria) este o instituție care își propune să ofere un serviciu de interconectare a cetățenilor, a autorităților locale și a reprezentanților mediului de afaceri. Aceasta promovează inovația socială și realizează proiecte multiple vizând sustenabilitatea și schimbările climatice.

Six Steps to more energy diversification (Naturally, Italy) este un proiect dezvoltat de municipalitate prin care se contribuie la atingerea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) la nivel local.

The "KlimaGemeinde" (Lana, Italy) - sprijină municipalitățile pas cu pas în crearea și implementarea unui Plan de Management Durabil în Energie și Mediu și acordă certificarea „KlimaGemeinde” municipalităților care corespund criteriilor de evaluare.

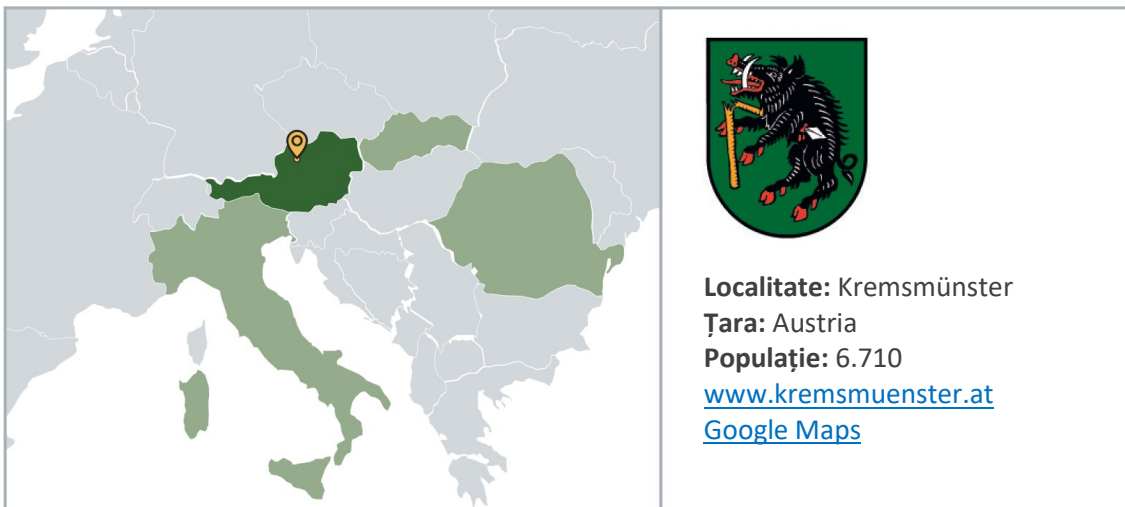
Îmbunătățirea mediului

O.A.Z.A. (Gura Humorului, România) - transformarea spațiilor devitalizate în zone verzi în beneficiul comunității cu scopul de a redobândi utilitatea solurilor degradate și de a îmbunătăți, revitaliza și reduce poluarea aerului.

Eco Map in the City of Hlohovec (Slovakia) - o hartă interactivă care intenționează să susțină economia circulară și să prezinte în format digital diferitele aspecte ale acesteia în oraș, indicând spații de colectare, containerele pentru deșeurile electrice mici și îmbrăcăminte uzată, magazinele care comercializează produse fără ambalaje, piețele de schimb, evenimentele axate pe activități ecologice și multe altele.

Idea Concept Smart Green City (Slovakia) - Orașul Kežmarok a adoptat un document strategic. Orașul și-a propus să utilizeze tehnologii digitale moderne pentru a răspunde obiectivelor dezvoltării ecologice și durabile. Această idee a avut la bază soluțiile existente în oraș pe care proiectul le-a integrat în activitățile sale pentru a asigura creșterea calității vieții cetățenilor.

Orașul Kremsmünster: Renewable energy community

Localitate: Kremsmünster

Țara: Austria

Populație: 6.710

www.kremsmuenster.at

[Google Maps](#)

Proiectul "Renewable Energy Communities (EEGs în limba germană)" este o asocierie cu scopul de a produce și utiliza în comun, la nivel regional, energia electrică și termică din surse regenerabile. Comunitățile pot produce, consuma, stoca și vinde această energie împreună cu cetățenii, companiile sau asociațiile lor. Acest proces se desfășoară în condiții de piață liberă.

Scopul proiectului

Proiectul EEG permite utilizarea mai eficientă a surselor locale de energie verde și implică participarea cetățenilor și a companiilor pentru a consolida coeziunea socială. Din punct de vedere economic, membrii EEG își pot procura energia electrică pe la prețul pieței locale. Astfel, prețurile pot rămâne constante chiar și câțiva ani.

Rezultatele proiectului

Proiectul EEG a fost derulat în localitatea Kremsmünster în luna mai 2022. În noiembrie 2022, proiectul avea deja șapte membri din localitatea Kremsmünster - un producător și șase consumatori. Aceștia sunt localizați în centrul localității și includ afaceri precum o măcelărie, un han și o farmacie-parfumerie. Implementarea proiectului a presupus ca până în luna septembrie 2022, un singur producător să poată intra în sistem, iar după 1 octombrie 2022, rețeaua să se extindă cu mai mulți pe măsură ce autoritățile locale au înaintat cu adaptarea procesului tehnic și administrativ. O extindere a EEG în localitatea Kremsmünster a fost planificată pentru 2023. Acest plan presupune ca două hidrocentrale de mici dimensiuni să devină parte a rețelei EEG. Astfel, producerea și distribuția de electricitate se va putea face fără întreruperi. Această extindere este relativ simplă și poate fi implementată rapid, potrivit primarului localității.

Lecții de bună practică

Proiectul crește gradul de conștientizare a publicului cu privire la energia regenerabilă și protecția mediului. Întărește coeziunea cetățenilor și promovează utilizarea eficientă a energiei produse la nivel regional.

În implementarea unui proiect ca EEG este necesar să se poarte discuții în avans cu privire la condițiile de derulare a activităților, să se strângă toate informațiile necesare pentru toate părțile implicate și să se obțină sprijinul experților în legislație și administrație publică.

Gemeindenavi

GemeindeNavi este un proiect inițiat de Oö. Zukunftsakademie și partenerii săi. Proiectul își propune să promoveze Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale ONU la nivel local. Municipality-urile incluse sunt încurajate să discute despre toate ODD și relevanța acestora pentru comunitatea lor și să dezvolte idei despre cum să lucreze pentru atingerea acestor obiective.

Scopul proiectului

GemeindeNavi a urmărit să implice municipalitățile în atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă; să încurajeze administrațiile locale să discute și să se concentreze pe aceste obiective care tind să fie ignorate sau nu primesc atenția cuvenită; să determine municipalitățile să conștientizeze importanța tuturor celor 17 ODD; să creeze climatul potrivit pentru dezvoltarea de idei inovatoare în conformitate cu obiectivele de dezvoltare durabilă care să constituie baza unei dezvoltări sustenabile pentru municipalitate și cetățenii săi.

Rezultatele proiectului

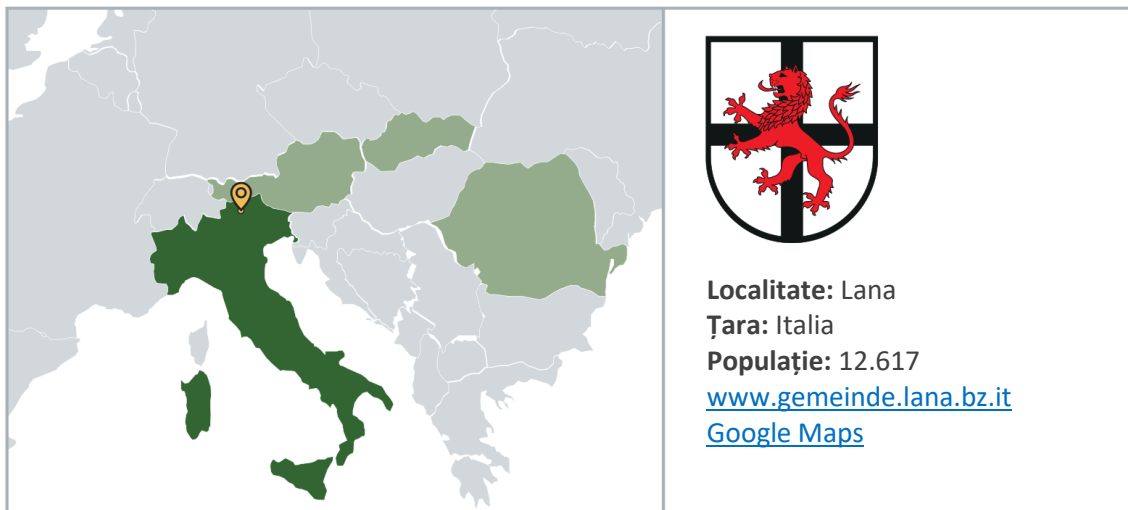
GemeindeNavi este un instrument care reușește să facă obiectivele de dezvoltare durabilă mai accesibile și mai ușor de înțeles pentru administrațiile locale. GemeindeNavi permite municipalităților să descopere relevanța ODD în contextul local. Un atelier din cadrul GemeindeNavi a generat 51 de idei care pot fi implementate de către municipalități. Abia după implementarea unora dintre aceste idei se va putea face o estimare a efectelor reale pe termen lung asupra municipalității și administrației locale. Până în prezent, GemeindeNavi a fost implementat în aproximativ 25 de localități din Austria Superioară.

Leții de bună practică

Proiectul GemeindeNavi reprezintă un instrument util și ușor de aplicat de către alte localități, având în vedere că permite reprezentanților administrațiilor și instituțiilor locale:

- să învețe cum să promoveze sustenabilitatea;
- să învețe despre relevanța ODD în contextul local;
- să învețe cum să crească gradul de conștientizare cu privire la ODD la nivelul comunității locale;
- să dobândească noi competențe în comunicarea și pregătirea de evenimente, extrem de importante în implementarea proiectelor.

„Klimagemeinde“ Lana: A European energy award municipality

Proiectul „KlimaGemeinde” (ClimateCommunity) este un sistem de management și de certificare a calității. Acesta sprijină municipalitățile în crearea și implementarea planurilor de management în privința mediului și energiei regenerabile.

Scopul proiectului

Obținând certificarea „KlimaGemeinde”, localitatea Lana și-a urmărit în primul rând obiectivul de a deveni o localitate comparabilă pe baza criteriilor de certificare standardizată. În context, pentru Lana este important să poată adopta bunele practici întâlnite la alte localități. Astfel, se pot evalua comparativ experiențe similare de succes sau defectuoase din diferite regiuni. În plus, municipalitatea este convinsă că programul de certificare oferă și un avantaj competitiv, în special pentru turism.

Rezultatele proiectului

Lana a obținut ușor certificarea „KlimaGemeinde Bronze”, dar a continuat să implementeze noi inițiative de management sustenabil și de protecție a mediului, reușind să obțină certificarea „KlimaGemeinde Silver”. Certificarea a dus la o mai mare conștientizare în administrația municipală. Comunicarea rezultatelor proiectului ajută și la conștientizarea populației și a turiștilor asupra aspectelor ce țin de managementul protecției mediului.

Leții de bună practică

conștientizarea reprezentanților comunității asupra impactului asupra mediului.

Municipalitățile nu cunosc toate acțiunile care au fost deja întreprinse, astfel că simpla colectarea inițială a tuturor inițiativelor este extrem de utilă.

Utilizarea unui sistem de management și certificare a calității consacrat permite stabilirea unor repere în relația cu alți stakeholderi.

Naturno: Șase pași pentru diversificarea surselor de energie

Localitate: Naturno

Țara: Italia

Populație: 6.096

www.gemeinde.naturns.bz.it

[Google Maps](#)

Municipalitatea din Naturno a recunoscut durabilitatea ca fiind o sarcină transversală și s-a angajat să respecte următoarea viziune în cadrul strategiei de durabilitate a Guvernului provinciei Tirolul de Sud.

Scopul proiectului

Localitatea Naturno dorește să aplice concret la nivel local strategiile naționale și regionale privind sustenabilitatea. Demersul se bazează pe ODD, care definesc cerințele dezvoltării durabile pentru societate. Municipalitatea dorește, de asemenea, să reprezinte un model de urmat încurajând cetățenii și companiile să aibă abordări sustenabile. De asemenea, proiectul urmărește și utilizarea eficientă și sustenabilă a fondurilor publice.

Rezultatele proiectului

În vederea creșterii acțiunilor sustenabile în cadrul localității, a fost formată o echipă specializată în problemele legate de climă și energie, formată din reprezentanți ai administrației publice, tehnicieni și consultanți externi. Echipa a identificat și a planificat în mod concret șase pași pentru diversificarea surselor de energie, care sunt în prezent implementați în localitate. Urmează să fie dezvoltate noi capacități de producție a energiei (aproximativ 3.600.000 kWh de energie termică și aproximativ 805.000 kWh de energie solară și energie hidroelectrică pe an).

În proiectul Naturno, au fost luate în considerare încă de la început aspectele ce țin de sustenabilitatea economică și socială. Includerea simultană a tuturor pilonilor durabilității este crucială pentru ca municipalitatea să aibă mijloacele financiare necesare, pe lângă angajamentul populației locale de a contribui la protecția mediului pe termen lung.

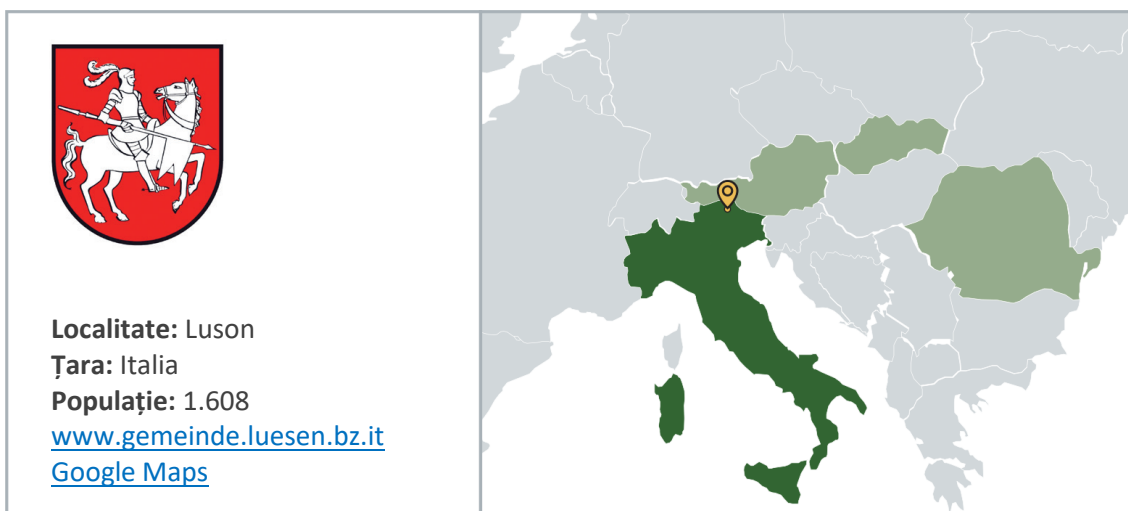
Lecții de bună practică

Municipalitățile au un rol crucial în implementarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) la nivel local.

Municipalitățile se pot transforma într-un model de urmat privind sustenabilitatea ecologică pentru cetățeni și afaceri.

Trebuie luată în considerare nu numai protecția mediului, ci și sustenabilitatea economică și socială.

Luson: Energie verde pentru sustenabilitate socială

Localitatea Luson a construit și dat în funcțiune o hidrocentrală. Scopul principal al proiectului nu a fost generarea de energie verde, ci mai degrabă, identificarea unei modalități durabile și ecologice de a genera venituri recurente la bugetul local.

Scopul proiectului

Obiectivul pe termen lung al localității a fost de a găsi o modalitate durabilă și ecologică de a genera venituri recurente pentru bugetul local. Scopul localității Luson a fost să obțină fondurile necesare pentru a putea promova sustenabilitatea socială.

Rezultatele proiectului

Astăzi, mica comunitate montană din Luson se află într-o situație financiară bună: venitul recurent din producția de energie electrică a hidrocentralei este între 400.000 și 600.000 de euro anual. Aceste fonduri sunt folosite pentru subvenții acordate în sectorul social. De exemplu, banii sunt folosiți pentru reducerea taxelor pentru grădiniță, cantină și pentru cursurile de vară pentru copii. Astfel, Luson oferă cea mai ieftină îngrijire pentru preșcolari din toate municipiile din regiune. În plus, asociațiile din localitate, precum cea a pompierilor voluntari sau formația locală de muzică, sunt susținute din aceste fonduri, având astfel o situație financiară superioară față de alte asociații similare din comunitățile învecinate. Creșterea constantă a populației din Luson arată că această strategie funcționează pentru o comunitate montană de mici dimensiuni. În lipsa unor condiții favorabile ca cele întâlnite în Luson, localități similare se confruntă cu un declin al populației.

Lecții de bună practică

Municipalitățile ar trebui să depună eforturi pentru a identifica oportunități de obținerea unor fluxuri de venit recurente într-o manieră durabilă din punct de vedere ecologic. Investițiile „verzi” nu trebuie să promoveze doar sustenabilitatea ecologică, ci trebuie văzute ca instrumente care pot contribui la sustenabilitatea economică a municipalității și, astfel, se pot transforma în mijloace de îmbunătățire a sustenabilității sociale.

Stație de compostare în orașul Kežmarok

Orașul Kežmarok a construit o fabrică de compost pentru a crește rata de reciclare a deșeurilor comunale și pentru a utiliza eficient deșeurile biodegradabile produse în oraș. Dezvoltarea proiectului s-a bazat pe problemele de mediu și pe provocările economice existente. Prin acest proiect, orașul protejează mediul înconjurător și limitează depozitarea ilegală a deșeurilor. Din punct de vedere economic, orașul a redus cheltuielile legate de colectarea și distrugerea deșeurilor. Ca produs final, fabrica produce compost de înaltă calitate, potrivit pentru agricultura organică.

Scopul proiectului

Orașul Kežmarok și-a propus să construiască un centru pentru recuperarea deșeurilor biodegradabile, prin intermediul căruia deșeurile biologice colectate și reciclate să fie reintroduse în mediul înconjurător ca produs final. Produsul final în acest proces este compostul, utilizat și în agricultura organică. În același timp, orașul va putea reduce cheltuielile privind colectarea și distrugerea deșeurilor municipale și va crește rata de reciclare a deșeurilor.

Rezultatele proiectului

Fabrica de compost folosește tehnologii moderne pentru a recicla diferite tipuri de deșeuri comunale, precum: deșeuri menajere biodegradabile, deșeuri biodegradabile rezultate din activitățile de întreținere a spațiilor publice, cum ar fi resturile vegetale și deșeuri biodegradabile din grădini.

Fabrica de compost cuprinde trei containere închise pentru compostare, destinate fazei inițiale a procesului și un spațiu de depozitare pentru diverse deșeuri biodegradabile și pentru compostul rezultat.

Lecții de bună practică

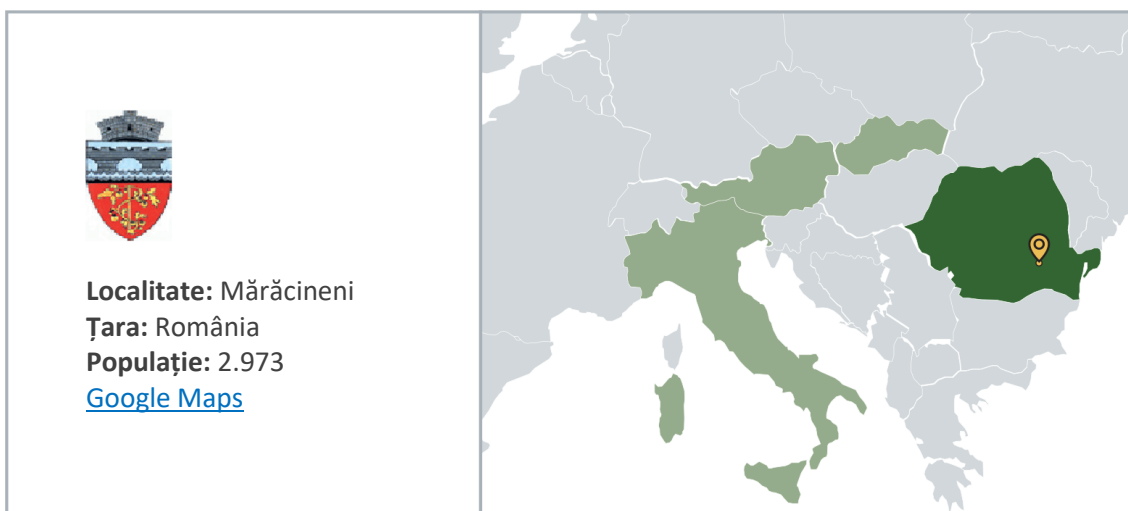
Cu toate că investițiile semnificative și proiectele mari sunt mai greu de implementat, rezultatele aduc beneficii durabile și pe termen lung.

Prin astfel de inițiative, orașul nu mai este dependent de companii private pentru gestionarea deșeurilor biodegradabile.

Implicarea directă a cetățenilor este o parte esențială a succesului proiectului.

Educarea publicului și explicarea abordărilor pe care le are localitatea la un moment dat ajută la implementarea eficientă a proiectului.

Platformă comunală pentru gunoiul de grajd

Localitate: Mărcineni

Țara: România

Populație: 2.973

[Google Maps](#)

Orașul Mărcineni a lansat un proiect pentru a proteja apele împotriva poluării cu nitrați și a contaminării acestora cu bacteriile din surse agricole. Proiectul a vizat și limitarea răspândirii mirosurilor neplăcute și a proliferării insectelor.

Scopul proiectului

Proiectul a avut ca scop construcția unei platforme de beton, dreptunghiulară cu pereți pe trei laturi (fără partea din față) în vederea stocării gunoiului de grajd. Platforma este dotată cu bazin pentru colectarea apelor pluviale, cu suprafețe betonate pentru drumul de acces, cu parcare destinată utilajelor, cu 3 boxe din beton armat în vederea depozitării deșeurilor recuperabile care ajung accidental la platformă amestecate cu gunoi de grajd și un container pentru materiale periculoase.

Rezultatele proiectului

Platforma pentru gunoiul de grajd este complet funcțională.

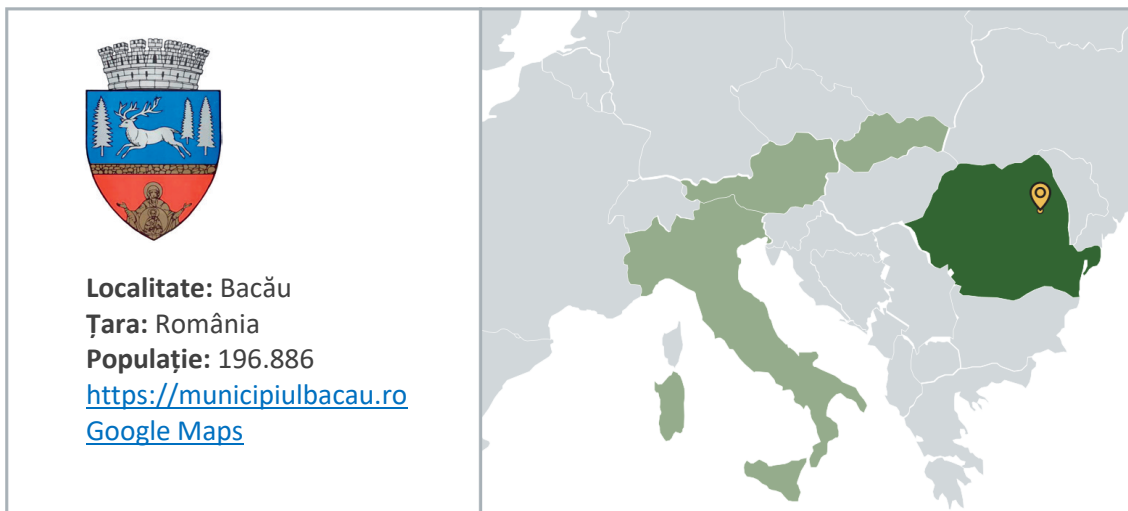
Lecții de bună practică

Având în vedere că aproape întregul teritoriu al României se află în bazinul Dunării, în anul 2013, la recomandarea Comisiei Europene, România a acceptat ca întregul său teritoriu să respecte prevederile Programului de acțiune pentru protejarea apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole.

În cadrul acestei noi abordări, pregătirea și implementarea de către autoritățile locale a „Planurilor locale de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole” au devenit obligatorii pe întreg teritoriul României.

România are nevoie de investiții și de consolidarea politicilor, reglementărilor și structurilor administrative, precum și a serviciilor și competențelor conexe la nivel național, regional și local pentru a ajuta zonele rurale să respecte cerințele Directivei UE privind nitrații. Mărcineni a identificat soluția potrivită pentru a respecta cadrul de reglementare, iar realizarea platformei comunale pentru gunoiul de grajd a devenit un exemplu de bună practică pentru alte localități.

Clădirile noastre - Accelerating climate action buildings – Strengthening civil society and policy-makers in Romania and Bulgaria

Orașul Bacău a lansat un proiect pentru a oferi suport tehnic în definirea strategiilor de renovare a clădirilor, având în vedere noile cerințe ale UE în domeniul construcțiilor și eficienței energetice a clădirilor publice.

Scopul proiectului

- Sprijinirea autorităților locale în elaborarea strategiei energetice pe termen scurt, mediu și lung.
- Sprijinirea inițiativelor locale în domeniul eficienței energetice la nivelul instituțiilor de învățământ.
- Instruirea reprezentanților autorităților locale.
- Crearea, actualizarea și monitorizarea bazei de date EMS la nivel local.
- Sprijinirea autorităților locale în procesul de elaborare a politicilor energetice și de mediu.
- Atragerea investițiilor UE pentru reabilitarea energetică a clădirilor publice.

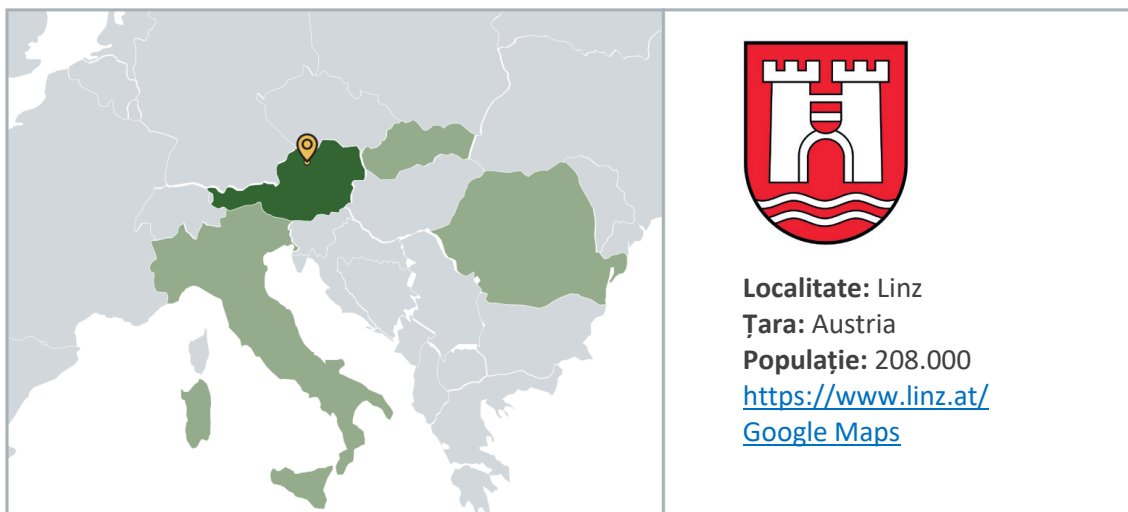
Rezultatele proiectului

Baza de date EMS este funcțională și actualizată constant. Strategia integrată de dezvoltare urbană a municipiului Bacău 2021-2027 conține elementele Planului de eficiență energetică și Strategia locală de renovare pe termen lung a clădirilor publice. O școală din Bacău (Școala Alecu Russo) a beneficiat de un audit energetic și a fost acceptată într-un proiect de reabilitare finanțat de UE. Consumul de utilități a scăzut în 2021 în instituțiile de învățământ, un aspect pozitiv al implementării, având în vedere provocările din acest domeniul la nivel internațional.

Leții de bună practică

Implicarea propriilor specialiști în monitorizarea implementării proiectului și în promovarea beneficiilor eficienței energetice în rândul reprezentanților instituțiilor publice și al cetățenilor. Instruirea de specialiști în domeniul eficienței energetice la nivelul tuturor instituțiilor publice prin cursuri, întâlniri de lucru și prin schimburi de experiență la nivel național și internațional.

Linz: Innovationshauptplatz

Innovationshauptplatz este o instituție care își propune să ofere un serviciu de interconectare pentru cetățeni, autorități locale și companii private. Aceasta a dezvoltat o platformă care permite implicarea cetățenilor în luarea deciziilor cu privire la problemele locale. În plus, Innovationshauptplatz își desfășoară și propriile inițiative pentru a promova inovația socială și are în implementare mai multe proiecte de dezvoltare durabilă și schimbări climatice.

Scopul proiectului

Scopul proiectului Innovationshauptplatz este de a îmbunătăți relația dintre cetățeni și administrația publică (în ambele direcții) și de a permite oamenilor să participe la luarea deciziilor la nivel local referitoare la planificarea de noi proiecte inovatoare. De asemenea, proiectul sprijină cetățenii în realizarea propriilor lor proiecte. Rețeaua extinsă constituie un atu important, permițând utilizatorilor platformei să se conecteze între ei și facilitează cooperarea. Un alt beneficiu este faptul că utilizatorii platformei se percep ca fiind promotori ai inovației sociale.

Rezultatele proiectului

Innovationshauptplatz are la bază două componente principale, și anume un site web și un birou accesibil publicului. Site-ul este disponibil la adresa <https://innovation.linz.at/>, în timp ce biroul este situat în centrul orașului. Site-ul web permite utilizatorilor să-și prezinte propriile propuneri, să-și împărtășească ideile și gândurile la întrebările postate de administrația locală și să găsească informații despre evenimentele conexe din oraș.

Pe lângă birou și site-ul web, Innovationshauptplatz folosește și rețelele sociale pentru a-și împărtăși și promova ideile. Proiectul are 3.000 de urmăritori pe Instagram și 1.300 de urmăritori pe LinkedIn.

Lecții de bună practică

Este necesar sprijinul tuturor stakeholderilor relevanți.

Politicile locale erau destul de restrictive, dar a fost asigurată flexibilitate necesară pentru punerea în practică cu succes a activităților din cadrul Innovationshauptplatz.

Este necesar să se aibă în vedere încă de la început rezistența celor implicați în derularea acțiunilor specifice. Aceasta deoarece este nevoie de mult timp pentru a stabili relația necesară cu cetățenii pentru ca aceștia să ajungă să interacționeze pe o platformă online.

Gura Humorului municipality - O.A.Z.A. - reinforcing devitalized spaces into green areas for the benefit of the community

Localitate: Gura Humorului

Țara: România

Populație: 11.402

www.gurahumorului.info

[Google Maps](#)

Proiectul O.A.Z.A. a presupus reconversia a 7,2 ha de teren degradat și abandonat care era amplasat în parcul dendrologic local al orașului. Terenul a fost folosit pentru crearea a trei parcuri tematice, cu zone de recreere și agrement pentru localnici și turiști.

Scopul proiectului

Redobândirea utilității unor soluri degradate, precum și îmbunătățirea, revitalizarea și reducerea poluării aerului din mediul urban.

Crearea a trei parcuri/zone verzi cu funcții de recreere și agrement pentru comunitate.

Rezultatele proiectului

Creșterea cu 78.605 mp a suprafeței de spații verzi din oraș și acoperirea nevoilor recreative și de agrement ale locuitorilor orașului și ale turiștilor.

Reducerea poluării aerului prin asigurarea de spații verzi care contribuie și la purificarea chimică a atmosferei, curățând aerul și îmbunătățirea aspectului estetic al orașului prin amenajarea spațiilor publice.

Noile investiții au un impact semnificativ asupra activității turistice, sporind atractivitatea orașului Gura Humorului.

Lecții de bună practică

Această experiență a fost preluată și de primăria orașului Vatra Dornei, care își propune să scrie un proiect de creare a unui spațiu de agrement folosind terenuri dezafectate.

Abordarea integrată a proiectului este extinsă prin parteneriate cu unitățile administrativ teritoriale învecinate și cu ministerele relevante.

Idea concept smart green city in the city of Kežmarok

Orașul Kežmarok a adoptat un document strategic, numit "Idea Concept Smart Green City". Acest document a fost pregătit în strânsă cooperare cu experți din mediul academic și din sectorul privat. Orașul și-a propus să utilizeze tehnologii digitale moderne, pornind de la necesitatea unei dezvoltări ecologice și durabile.

Scopul proiectului

Scopul general al proiectului a fost să conducă la dezvoltarea orașului Kežmarok și să continue identificarea de soluții inteligente pe care să le implementeze în viitor. Interconectarea activităților digitale (inteligente) și ecologice ale orașului evidențiază necesitatea de a lua în considerare provocările de mediu cărora orașul trebuie să le facă față.

Rezultatele proiectului

Documentul "Idea Concept Smart Green City" este format din mai multe părți interconectate. După o introducere generală care evidențiază misiunea generală și explicațiile conceptului, documentul conține un capitol analitic care prezintă situația de fapt a orașului. De asemenea, documentul mai conține un capitol de propuneri cu accent pe aspectele pe care orașul trebuie să se concentreze pentru a se dezvolta. Capitolul analitic al ideii propuse include: documentația de dezvoltare existentă a orașului; concluziile situației actuale bazate pe analiza orașului de către experți, care sunt dedicate stării generale ale orașului; energie, mediu și deșeuri; transport; TIC și infrastructură; luarea deciziilor; finanțare; evaluarea stării domeniilor abordate; Analiza SWOT și descrierea surselelor de finanțare. Capitolul de propuneri formulează viziunea, misiunea, pilonii și posibilitățile specifice de dezvoltare ulterioară, precum și activitățile și proiectele pentru orașul Kežmarok. Potrivit Vision Smart Green City Kežmarok, orașul este văzut ca: fiind un "oraș inteligent pentru viață".

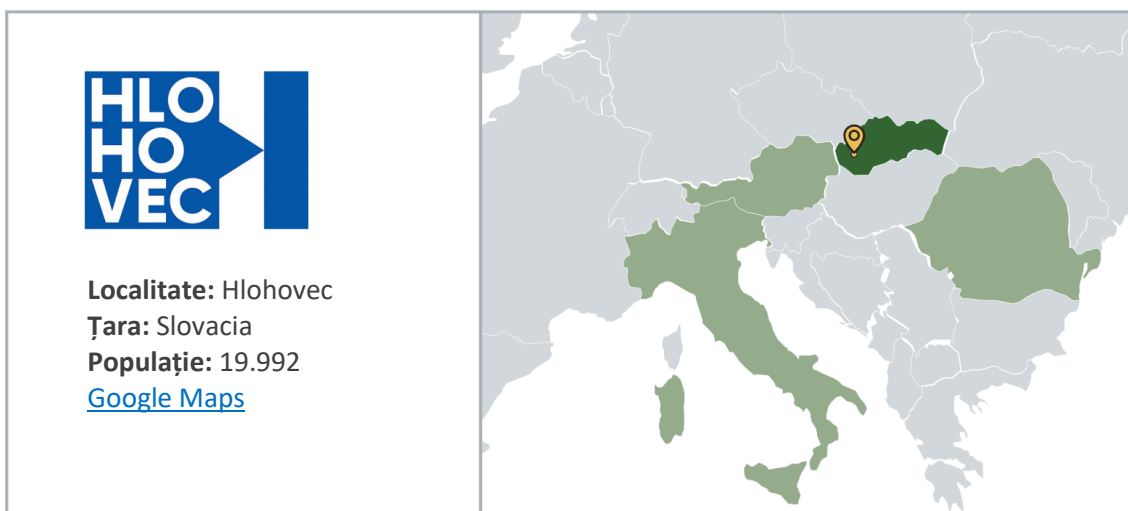
Lecții de bună practică

Orașul ar trebui să aibă o viziune clară asupra dezvoltării sale viitoare.

Viziunea orașului ar trebui elaborată sub formă de strategii având în componență proiecte, activități, responsabilități și linii de finanțare clar formulate.

Interconectarea obiectivelor digitale și ecologice permite ca orașul să fie dezvoltat în mod durabil, cu protecția mediului în prim plan.

Eco map in the city of Hlohovec

Orașul Hlohovec a dezvoltat o hartă interactivă cu scopul de a sprijini economia circulară a orașului. Scopul proiectului este de a prezenta în format digital diferite părți ale economiei circulare din orașul Hlohovec, inclusiv centre de colectare, containere pentru deșeuri electrice de mici dimensiuni și îmbrăcăminte uzată, magazine care comercializează produse fără ambalaje, organizarea de diverse târguri, precum și a evenimentelor axate pe activități ecologice, dar și multe altele.

Scopul proiectului

Scopul general al proiectului Eco Map este să sprijine economia circulară a orașului și să contribuie la responsabilizarea locuitorilor în adoptarea principiilor economiei circulare. Astfel, proiectul își propune să prevină producerea deșeurilor, să încurajeze un comportament ecologic și să promoveze evenimente, ateliere, discuții și prelegeri organizate în oraș pe teme ecologice. O Hartă Eco actualizată ar trebui să ghideze publicul către activități ecologice, evenimente, posibilități de interconectare, precum și către magazine și servicii care se bazează pe principiile economiei circulare.

Rezultatele proiectului

Eco Map este disponibilă pentru a fi accesată prin intermediul paginilor web oficiale ale orașului. Harta afișează toate informațiile necesare referitoare la activitățile, serviciile sau magazinele care funcționează după principiile circularității. Eco Map afișează o varietate de componente ale economiei circulare, și anume: centre de colectare; containere pentru deșeuri electrice; containere pentru haine uzate, evenimente și activități ecologice, posibilități de interconectare, zone publice cu Wi-Fi, magazine și servicii care susțin circularitatea (magazine care comercializează produse fără ambalaje, magazine second hand, centre de închirieri scule, magazine de piese auto, puncte de reparații electrocasnice, reparații încălțăminte etc.).

Lecții de bună practică

Orașul ar trebui să-și folosească potențialul și angajații pentru a dezvolta și gestiona propriile proiecte și nu trebuie să fie complet dependent de terți.

Sprijinul și promovarea activităților economiei circulare duc, în cele din urmă, la scăderea producției de deșeuri din oraș și încurajează un comportament responsabil.

Orașul ar trebui să implice în mod direct, în proiectele locale, companiile din sectorul public și privat, precum și societatea civilă.

Concluzii

Tranziția verde ar putea avea mai mult succes dacă oamenii și-ar împărtăși cunoștințele și ar implementa proiecte inovatoare în acest sens. Un sprijin în transformarea verde îl reprezintă și exemplele de bune practici.

Acest manual de bune practici verzi este rezultatul cooperării dintre municipalități și membrii echipei DiGreen din patru țări, și anume Austria, Italia, România și Slovacia, oferind o selecție de astfel de exemple care ajută oamenii să adopte un mod de viață mai prietenos cu mediul, îmbunătățind concomitent și calitatea vieții.

Proiectele selectate acoperă o gamă largă de subiecte, de la energie regenerabilă, până la gestionarea deșeurilor și îmbunătățirea mediului, toate în conformitate cu Obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU și cu obiectivele Pactului verde..

Informațiile sunt prezentate într-un limbaj accesibil pentru a fi ușor înțeles și de utilizat de către cetățeni. Autorii au dorit să se concentreze pe bunele practici care sunt scalabile și multiplicabile pentru a arăta în acest fel că practicile ecologice nu sunt greu de implementat.

Municipalitățile implicate în proiect sunt diverse și complementare în conturarea obiectivului urmărit. Cei care citesc rezultatele prezentate în această carte vor fi încurajate să adopte practici ecologice bazate pe viziuni diferite provenite din zone culturale diverse.

Bunele practici au fost discutate în cadrul evenimentelor de diseminare naționale și internaționale organizate în cadrul proiectului DiGreen. Reprezentanții municipalităților implicate consideră că acestea proiecte sunt aplicabile, utile în tranziția către o municipalitate verde în beneficiul comunităților și al oamenilor în general.

Cu toate că țările implicate în proiect au implementat strategii naționale de succes privind tranziția verde, analiza comparativă a indicatorilor Pactului verde arată că încă se pot realiza progrese substanțiale în domeniul transportului ecologic, al energiei regenerabile și al managementului deșeurilor.

Autoritățile locale pot avea un rol esențial în stimularea tranziției ecologice, deoarece abordarea de jos în sus este adesea mai de succes și mai bine adaptată nevoilor specifice locale și regionale.

Proiectele implementate evidențiază faptul că economia circulară ar putea acționa ca un catalizator pentru dezvoltarea locală. În același timp, tranziția verde facilitează soluții inovatoare la unele dintre crizele cu care se confruntă țările analizate (cum ar fi cazul comunităților energetice care pot contribui la atenuarea crizei energetice).

Toate exemplele studiate subliniază rolul tranziției verzi în stimularea dezvoltării locale durabile prin idei și practici inovatoare.

Proiectele prezentate nu sunt doar exemple de succes pentru accelerarea tranziției verzi în domeniile de implementare, ci sunt și modalități importante de creștere a calității vieții beneficiarilor acestora.

Cititorii pot învăța lecții esențiale de la oamenii care au implementat deja astfel de proiecte, fiind conștienți de provocările și oportunitățile care decurg din acestea și fiind mai bine pregătiți pentru a demara noi proiecte în domeniul tranziției ecologice.

BIBLIOGRAFIE

DESPRE AUTORI